

Bora E & Pantelis C (2013). Theory of mind impairments in first-episode psychosis, individuals at ultra-high risk for psychosis and in first-degree relatives of schizophrenia: Systematic review and meta-analysis. Schizophrenia Research 144 (1), 31-36

De beschadiging van de Theory of Mind (ToM) is bij Eerste Psychotische Episode (EPE)-patiënten even groot als bij chronisch schizofrene patiënten

Theory of Mind (ToM) is het vermogen om zich een beeld te vormen van het perspectief van een ander en indirect ook van zichzelf. Een slecht ontwikkeld ToM wordt als een wezenlijk kenmerk van schizofrenie gezien. Bijna alle evidentie hiervoor is gebaseerd op studies bij chronische patiënten. In deze Australische meta-analyse worden de ToM-scores van 3005 personen met een Eerste Psychotische Episode (EPE), patiënten met een ultrahoog risico op psychose (UHR), verwanten van deze beide groepen die geen stoornis hebben vergeleken met de scores van 1351 gezonde personen uit controle groepen. Er werden 21 studies in deze meta-analyse meegenomen. ToM werd gemeten met o.a. verbale of visuele ToM taken, hinting taken, ogen test, visuele grappen taak, The Awareness of Social Inference Test (TASIT) of de Movie for Assessment of Social Cognition (MASC). De effect maten werden in Cohen's d berekend. In vergelijking met gezonde controls (N=929) scoorden de verwanten (zonder psychotische symptomen) (N=2388) significant slechter ($d=0.37$). ToM was significant beschadigd bij UHR-patiënten (N=332) in vergelijking met gezonde controls (N=249) ($d=0.45$). EPE-patiënten (N=285) scoorden nog veel slechter op de ToM-scores dan de andere twee groepen, ook in vergelijking met gezonde controls (N=228) ($d=1.0$). Uit deze meta-analyse blijkt dat flinke beschadigingen van de ToM al bij het begin van de schizofrene stoornis aanwezig zijn. Dit kan niet verklaard worden uit de chroniciteit van de stoornis of door langdurig gebruik van psychofarmaca. Omdat de ToM beschadigingen ook bij de verwanten van de schizofrene patiënten en de UHR-patiënten aanzienlijk zijn en dit ook in grote mate voorkomt bij de bipolaire stoornis, lijkt het erop dat een gebrekkig ontwikkelde ToM eerder een kenmerkende marker is voor psychose dan voor schizofrenie.